

Laikinajai LR Vyriausybei

LR Teisingumo ministerijai

LR Vyriausybės kanceliarijai

Kopija:

LR Seimo Ekonomikos komitetui

LR Seimo Europos reikalų komitetui

DĖL NAUJOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO REDAKCIJOS PROJEKTO DERINIMO IR SVARSTYMO TVARKOS

Asociacija INFOBALT, asociacija Investors' Forum ir Lietuvos verslo konfederacija kreipiasi į laikinąją LR Vyriausybę dėl Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projekto Nr. 20-12044(2) (toliau – Projektas). Stebėdami šio klausimo derinimo bei svarstymo procesą matome, jog informacija Vyriausybės nariams bei visuomenei yra teikiama selektyviai. Taip, galimai, siekiant sudaryti klaidingą įvaizdį, kad dėl visų Projekto nuostatų yra rastas sutarimas.

Naujos Elektroninių ryšių įstatymo redakcijos rengimą sąlygoja 2018 m. gruodžio 11 d. priimta Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/1972 (toliau – Direktyva), kurios nuostatos į nacionalinę teisę turi būti perkeltos iki 2020 m. gruodžio 21 d. Direktyva siekiama efektyvesnio teisinio Europos elektroninių ryšių rinkos reguliavimo, kuris atitiktų šiuolaikinių technologijų ir rinkų ypatumus, sparčiai augant internetinių paslaugų ir didelio pralaidumo 5G ryšio tinklų poreikiui. **Tačiau, jau suderinus Direktyvą perkeliančias nuostatas, LR Susisiekimo ministerija į Projektą netikėtinai įtraukė visiškai nesusijusį pasiūlymą keisti LR Ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – RRT) valdymo modelį.** Šis pasiūlymas, be jokių išankstinių diskusijų su suinteresuotomis šalimis, buvo įtrauktas į 2020 m. rugsėjo 3 d. registruotą Projektą Nr. 20-12044. Šios nuostatos išliko ir 2020 m. lapkričio 12 d. registruotoje 2-oje Projekto versijoje.

2020 m. lapkričio 25 d. pažymoje, kurią dėl Projekto bei lydinčiųjų projektų parengė Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo grupė, nurodoma, kad „Projektai **suderinti su visuomene ir suinteresuotomis institucijomis** (buvo derinti tris kartus). Dėl iš Vidaus reikalų ministerijos, Teisingumo ministerijos gautų pastabų, į kurias neatsižvelgta, parengta derinimo pažyma.“ **Toks teiginys akivaizdžiai prieštarauja realiai situacijai.**

- 2020 m. rugsėjo 11 d. LR Teisingumo ministerija savo rašte net keletą kartų pažymėjo, kad Direktyvos perkėlimo projektų ir kitų teisėkūros iniciatyvų teikimas bendrame projekte yra bloga praktika. Pakeitimai dėl naujo RRT valdymo modelio nėra susiję su Direktyvos, kurios įgyvendinimo terminas sparčiai artėja, įgyvendinimu. Tad Teisingumo ministerijos manymu, **Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimai dėl valdymo modelio turi būti įforminti, kaip atskiras keičiamo įstatymo pakeitimo projektas, ir siunčiamas suinteresuotoms institucijoms derinti bendra, o ne skubos, tvarka.** Nėra pagrįstų priežasčių, kurios pateisintų Projekto naujųjų nuostatų vertinimo skubą. Šių klausimų teikimas viename projekte didina Direktyvos perkėlimo vėlavimo riziką.

Rašte taip pat primenama, kad LR Seimo Europos reikalų komitetas nuosekliai protokolinais sprendimais ragina Vyriausybę ES teisės normoms įgyvendinti skirtus Lietuvos Respublikos įstatymų pakeitimus ir kartu rengiamus kitus įstatymų pakeitimus, skirtus įgyvendinti Vyriausybės programą ir tobulinti nacionalinį reguliavimą, **rengti ir teikti Seimui atskirais projektais**, kurie galėtų būti sujungiami po svarstymo Seime.

- 2020 m. rugsėjo 9 d. mobiliojo ryšio operatoriai Vyriausybei siuntė raštą, kuriame prašyta nepritarti Projektui, kiek tai yra susiję su RRT valdymo modelio pakeitimu. Siūlyta Susisiekimo ministerijai šį klausimą išsamiai išnagrinėti, įvardinant egzistuojančias elektroninių ryšių reguliavimo problemas bei siūlant racionalius ir subalansuotus jų sprendimo būdus.
- 2020 m. spalio 6 d. verslo organizacijų bei operatorių siųstame rašte taip pat buvo raginama atsisakyti RRT pokyčių iniciavimo Projekte, kuris turėtų būti priimtas iki šių metų gruodžio 21 d. Siūlyta pradėti konstruktyviai analize, faktais ir duomenimis grįstą diskusiją ir kartu ieškoti geriausio RRT valdymo modelio.
- Dėl Projekto pateiktame **RRT rašte taip pat pasisakoma už šių klausimų atskyrimą.** Direktyvos perkėlimo Projektą siūloma svarstyti skubos tvarka, o RRT valdymo modelio keitimo iniciatyvą atskirai įvertinti bendrąja tvarka. Taip pat pabrėžiama, kad į valdymo modelio keitimo klausimą būtina pažiūrėti kompleksiskai. Atsižvelgiant į tai, kad RRT, esant dabartiniam valdymo modeliui, yra efektyviai ir veiksmingai

veikianti nacionalinė reguliavimo institucija, valdymo modelio keitimas turi būti įgyvendinamas itin atidžiai ir apgalvotai. Jo keitimo poreikį, alternatyvas, kaštus, galimus privalumus, trūkumus ir pasekmes būtina detalai įvertinti ir išdiskutuoti su suinteresuotomis institucijomis bei rinkos dalyviais. Be to, siekiant tinkamai įforminti RRT valdymo modelio pakeitimus, būtina peržiūrėti ir koreguoti ne tik naujai siūlomus keičiamo įstatymo straipsnius, tačiau reikalingi ir kiti tiek keičiamo įstatymo, tiek kitų įstatymų (pvz., Lietuvos Respublikos pašto įstatymo ir kt.) pakeitimai, idant naujosios nuostatos neprieštarautų galiojančioms keičiamo įstatymo ir kitų įstatymų nuostatoms, ir RRT galėtų pilnai ir tinkamai vykdyti jai, kaip nacionalinei reguliavimo institucijai, priskirtas funkcijas.

Tačiau Susisiekimo ministerijos parengtoje Projekto derinimo pažymoje minima tik viena iš Teisingumo ministerijos pateiktų pastabų. **Apie siūlymą atskirti klausimų svarstymą, į kurį akivaizdžiai neatsižvelgta, nieko neminima. Taip pat neminimi iš verslo organizacijų, operatorių ir RRT gauti prieštaravimai RRT valdymo modelio keitimui skubos tvarka.** Šie raštai tik pridėti prie Projekto teikimo dokumentų kaip priedai. **Tad Projekto derinimo pažymoje bei Vyriausybės kanceliarijos specialistų parengtoje pažymoje pateikta informacija, kad klausimas yra suderintas, yra nepilna ir klaidinanti.** Pozicijas, jog Direktyvos perkėlimo ir RRT valdymo modelio klausimus būtina atskirti, raštą pasirašančios organizacijos bei RRT išsakė ir 2020 m. gruodžio 1 d. vykusio Tarpinstitucinio pasitarimo metu.

Mūsų vertinimu, tai yra bloga teisėkūros praktika, kurią būtina keisti. Sprendimai, priimami aukščiausiu Valstybės lygmeniu, turi būti paremti teisinga ir pilna informacija, selektyviai neeliminuojuant iniciatoriams nepalankių pozicijų.

Tad prašome Vyriausybės gražinti Projektą jį iniciavusiai Susisiekimo ministerijai, pavedant atskirti RRT valdymo modelio keitimo klausimą nuo Direktyvą perkeliančio Projekto. Taip pat prašome užtikrinti, kad Vyriausybės nariams bei visuomenei teikiama informacinė medžiaga būtų pilna ir neklaidinanti.

Pagarbiai

Asociacijos INFOBALT direktorius

Asociacijos Investors' Forum vykdomoji direktorė

Lietuvos verslo konfederacijos generalinė direktorė

Mindaugas Ubartas

Rūta Skyrienė

Ineta Rizgelė

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei
El. paštas LRVkanceliarija@lr.v.lt

Nr.

Kopija:
Lietuvos Respublikos susisiekimo
ministerijai
El. paštas sumin@sumin.lt

Lietuvos Respublikos teisingumo
ministerijai
El. paštas rastine@tm.lt

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 PAKEITIMO ĮSTATYMO

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba, pagal kompetenciją įvertinusi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2020 m. rugsėjo 3 d. raštu Nr. 2-4398 Lietuvos Respublikos Vyriausybei pakartotinai svarstyti pateiktą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projektą (toliau – ERĮ projektas), pažymi, kad ERĮ projekte papildomai ir skubos tvarka yra teikiamas naujas pasiūlymas keisti Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelį, kuriam nepitaria dėl žemiau nurodytų priežasčių:

1. Kaip jau pažymėta Ryšių reguliavimo tarnybos 2020 m. rugpjūčio 28 d. rašte Nr. (37.6E)1B-2564¹, ERĮ projekto pagrindinis ir esminis tikslas – į Lietuvos Respublikos nacionalinės teisės sistemą laiku, t. y. iki 2020 m. gruodžio 21 d., perkelti 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (nauja redakcija). Iki Europos Sąjungos mastu nustatyto Direktyvos (ES) 2018/1972 perkėlimo į nacionalinę teisę termino yra likę mažiau nei 3 mėnesiai. ERĮ projekte skubos tvarka teikiami visiškai nauji siūlymai dėl Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelio keitimo yra niekaip nesusiję su Direktyvos (ES) 2018/1972 nuostatų perkėlimu, tačiau sąlygoja, kad yra uždelsiamas Direktyvos (ES) 2018/1972 perkėlimo procesas. Ryšių reguliavimo tarnyba palaiko Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2020 m. rugsėjo 11 d. rašte Nr. (1.6E) 2T-1312² išdėstytus argumentus dėl būtinybės atskirti Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelio pakeitimo iniciatyvą nuo Direktyvą (ES) 2018/1972 perkeliančio ERĮ projekto.

2. Pažymėtina, kad, kaip nurodė ir Teisingumo ministerija pirmiau minėtame rašte, svarstomo ERĮ projekto nuostatos nėra pritaikytos kolegialiam Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modeliui, todėl nėra aišku, kaip tiek iš Europos Sąjungos teisės aktų kylančios, tiek kitos Ryšių reguliavimo tarnybos funkcijos bus įgyvendinamos. Siekiant tinkamai įforminti Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelio pakeitimus, būtina peržiūrėti ir koreguoti ne tik naujai siūlomus keičiamo įstatymo straipsnius, tačiau reikalingi ir kiti tiek keičiamo įstatymo, tiek kitų įstatymų (pvz., Lietuvos

¹ Paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje prie ERĮ projekto ir susijusių įstatymų projektų paketo, kurio TAIS registracijos Nr. 19-10642(5); <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/c3802f71e91e11ea8d16c98db9b69006?jfwid=-whxwiirn4>

² Paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje prie ERĮ projekto ir susijusių įstatymų projektų paketo, kurio TAIS registracijos Nr. 19-10642(5); <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/32b5a5f0f41411eab72ddb4a109da1b5?jfwid=-whxwiirn4>

Respublikos pašto įstatymo ir kt.) pakeitimai, idant naujosios nuostatos neprieštarautų galiojančioms keičiamo įstatymo ir kitų įstatymų nuostatoms, ir Ryšių reguliavimo tarnyba galėtų pilnai ir tinkamai vykdyti jai, kaip nacionalinei reguliavimo institucijai, priskirtas funkcijas.

3. Esamo valdymo modelio pagrindu vykdoma Ryšių reguliavimo tarnybos veikla ir elektroninių ryšių reguliavimo aplinka buvo ne kartą tikrinta ir vertinta tiek Lietuvos, tiek Europos Sąjungos, tiek tarptautinių institucijų. Tarptautiniu mastu Lietuvos elektroninių ryšių sektoriaus reguliavimo sistema yra įvertinta kaip viena iš geriausiai atitinkančių reguliavimo veiklos pavyzdinius kriterijus. Tarptautinės Telekomunikacijų Sąjungos (ITU) paskelbtoje „*ICT Regulatory Tracker 2019*“³ ataskaitoje Lietuva už 2019 metus surinko 96,5 balus iš 100 galimų ir užėmė trečiąją vietą pasaulyje (2018 m. vertinimas – 95 balai, ketvirta vieta pasaulyje). Nei 2015 m. Valstybės kontrolės atlikto Ryšių reguliavimo tarnybos audito metu, nei kasmetinių Europos Komisijos vizitų metu nebuvo teikta jokių pastabų dėl Ryšių reguliavimo tarnybos taikomo vienasmenio valdymo organo modelio trūkumų ar neefektyvumo.

4. Atsižvelgiant į tai, kad Ryšių reguliavimo tarnyba, esant dabartiniam valdymo modeliui, yra efektyviai ir veiksmingai veikianti nacionalinė reguliavimo institucija, Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelio keitimas turi būti įgyvendinamas itin atidžiai ir apgalvotai. Jo keitimo poreikį, alternatyvas, kaštus, galimus privalumus, trūkumus ir pasekmes būtina detalai įvertinti ir išdiskutuoti su suinteresuotomis institucijomis bei rinkos dalyviais. Tik turint tokios analizės išvadas ir objektyviais kriterijais pagrįstą argumentaciją dėl valdymo modelio keitimo galimų naudų, tikslinga prireikus inicijuoti ERĮ pakeitimą, užtikrinant, kad ERĮ nuostatos, susijusios su Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelio keitimu, būtų peržiūrėtos nuosekliai ir sistemingai.

5. Siūlymas plėsti Ryšių reguliavimo tarnybai vadovaujančių asmenų ratą kitų Ryšių reguliavimo tarnybos žmogiškųjų išteklių sąskaita, t. y. „peržiūrėjus Ryšių reguliavimo tarnybos administracijos struktūrą ir atsisakius atitinkamų vadovaujančių ar patarėjų pareigybių“, jei jis būtų įgyvendintas, reikštų Ryšių reguliavimo tarnybos ekspertinių pajėgumų ir gebėjimo tinkamai vykdyti Ryšių reguliavimo tarnybai priskirtas funkcijas silpninimą. Įvertinus Ryšių reguliavimo tarnybos sprendžiamų klausimų svarbą, sudėtingumą ir poveikį šalies ekonomikai bei konkurencingumui, būtina joje išlaikyti aukštos kompetencijos specialistus, turinčius specialiąsias kompetencijas būtinose srityse – techninėje, ekonominėje, teisinėje. Siūlymas silpninti Ryšių reguliavimo tarnybos ekspertų bazę tiesiogiai prieštarauja tiek Direktyvos (ES) 2018/1972 6 ir 8 straipsniuose nustatyti valstybių narių pareigai užtikrinti, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų pakankamai techninių, finansinių ir žmogiškųjų išteklių joms pavestoms užduotims vykdyti ir galėtų savarankiškai šiuos išteklius tvarkyti, tiek Ilgalaikio tvaraus viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio finansavimo iki 2025 metų strategijos⁴ nuostatoms, pabrėžiančioms, kad rinkos priežiūros institucijų, tarp kurių yra ir Ryšių reguliavimo tarnyba, statusas yra išskirtinis, ir jose būtina išlaikyti aukštos kompetencijos specialistus.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, siūlome ERĮ pakeitimo projekto nuostatas, įgyvendinančias Direktyvą (ES) 2018/1972, tvirtinti skubos tvarka, o Ryšių reguliavimo tarnybos valdymo modelio keitimo iniciatyvą atskirai įvertinti bendrąja tvarka.

Direktorius

Feliksas Dobrovolskis

K. Masiulytė, tel. (8 5) 210 5659, el. p. kristina.masiulyte@rrt.lt

³ <https://www.itu.int/net4/itu-d/irt/#/tracker-by-country/regulatory-tracker/2019>; ITU reguliavimo aplinką kiekvienoje šalyje vertino pagal 50 atskirų rodiklių, suskirstytų į keturias grupes: reguliavimo institucija (Lietuvos įvertinimas – 19 balų iš 20), reguliavimo įgaliojimai (20,5 balo iš 22), reguliavimo politika (30 balų iš 30) ir konkurencinė aplinka (27 balai iš 28)

⁴ Pritarta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. gegužės 8 d. nutarimu Nr. 462 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Ilgalaikio tvaraus viešojo sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčio finansavimo iki 2025 metų strategijos patvirtinimo“ projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos susisiekimo
ministerijai

Nr.

Į 2020-08-24 Nr. 2-4227

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 PAKEITIMO ĮSTATYMO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ DERINIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM) pagal kompetenciją išnagrinėjusi Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo ir su juo susijusių įstatymų projektus (toliau – Įstatymų projektai) teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – ERĮ projektas) 4 straipsnis vadinasi „Elektroninių ryšių veiklos politikos formavimo ir reguliavimo institucijos“. Šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatyta, kad Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija) formuoja elektroninių ryšių politiką ir organizuoja, koordinuoja, kontroliuoja jos įgyvendinimą, t. y. Susisiekimo ministerijos formuojama politikos sritis nurodyta „elektroninių ryšių politika“ (o ne „elektroninių ryšių veiklos politika“). Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarime Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ susisiekimo ministrui nustatyta valdymo sritis „elektroniniai ryšiai“. Atsižvelgiant į tai, kad pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio 1 dalį ministerija steigama formuoti valstybės politiką, taip pat organizuoti, koordinuoti ir kontroliuoti jos įgyvendinimą *ministrui pavestose valdymo srityse*, siūlome tikslinti ERĮ projekto 4 straipsnyje apibrėžiamą valstybės politikos sritį.

2. ERĮ projekto 4 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad „Elektroninių ryšių, naudojamų valstybės gynybai, saugumui, viešajai tvarkai palaikyti, valstybės sienos apsaugai, laivybos saugumui, jūrų paieškos ir gelbėjimo darbams bei naftos išsiliejimų likvidavimo darbams vykdyti, civilinei aviacijai, traukinių eismo saugumui bei stabiliam ir patikimam energetikos sistemos darbui užtikrinti, veiklą pagal savo kompetenciją reguliuoja atitinkamos valstybės institucijos. Šių institucijų *darbą koordinuoja* Susisiekimo ministerija.“ Iš pateiktos formuluotės nėra aišku, kiek (kokia apimtimi) Susisiekimo ministerija koordinuoja kitų valstybės institucijų darbą. Manytina, kad šis koordinavimas turėtų apimti valstybės institucijų darbą tik ta apimtimi, kiek jis yra susijęs su jų veiksmis, reguliuojant elektroninių ryšių veiklą. Todėl šios dalies paskutinį sakinį siūlome išdėstyti taip:

„Šių valstybės institucijų veiksmus, reguliuojant elektroninių ryšių veiklą, koordinuoja Susisiekimo ministerija.“

3. ERĮ projekto 7 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad „Kai Tarybos nario įgaliojimai nutrūksta pirma laiko, į laisvą vietą likusiam Tarybos įgaliojimų laikui šioje dalyje nustatyta tvarka skiriamas naujas Tarybos narys.“ Atkreiptinas dėmesys, kad ERĮ projekte neapibrėžti Tarybos nario *įgaliojimų nutrūkimo* pagrindai – ERĮ projekto 7 straipsnio 11 dalyje nustatyti atvejai, kada Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko Tarybos narius *atleidžia iš pareigų*. Siūlytina patikslinti ERĮ projekto 7 straipsnio 4 dalies nuostatas.

4. Lietuvos viešojo saugumo ir pagalbos tarnybų skaitmeninio mobiliojo radijo ryšio tinklo (toliau – SMRRT) paskirtis – neatlygintinai užtikrinti balso ir duomenų signalų perdavimą SMRRT, siekiant užtikrinti valstybės gynybą, saugumą, viešąjį saugumą, skubios pagalbos, įskaitant medicinos ar kitos būtinos pagalbos, teikimą, paieškos ir gelbėjimo darbų vykdymą, ekstremaliųjų ir ypatingų situacijų valdymą, reagavimą į grėsmes dėl asmens sveikatos ar gyvybės ar tokių grėsmių prevenciją, taip pat vykdant kitas funkcijas, kurios reikalauja efektyvios sąveikos tarp institucijų užtikrinimo. Šiuo metu SMRRT sudaro daugiau kaip 230 radijo ryšio stočių, užtikrinančių skaitmeninį radijo ryšį, daugiau kaip 11 tūkst. galinių įrenginių (automobilinės ir nešiojamos radijo ryšio stotelės), dvi mobiliosios radijo ryšio stotys, kurios gali būti panaudotos ekstremalių ir krizinių situacijų metu. Bendras šiuo metu esantis SMRRT „pajėgumas“ – aptarnauti 20 tūkst. galinių radijo ryšio įrenginių. SMRRT tinklo aprėptis palaipsniui yra plečiama. Pažymėtina, kad SMRRT šiuo metu yra pagrindinis ir vienintelis neviešojo radijo ryšio tinklas visuomenės saugumą užtikrinančioms tarnyboms, valstybės sienos apsaugai bei komunikavimui ekstremalių situacijų atvejais (*angl. Public Protection and Disaster Relief*, toliau – PPDR), suteikianti galimybę operatyviai keisti balsine informacija ir duomenimis. Šios paskirties tinklų patikimumui, saugumui užtikrinti keliama ženkliai aukštesni reikalavimai nei viešojo ryšio operatorių naudojamiems radijo ryšio tinklams.

VRM yra SMRRT valdytoja, o Informatikos ir ryšių departamentas prie VRM (toliau – IRD) yra pagrindinis šio tinklo tvarkytojas. Teikiant skaitmeninio radijo ryšio paslaugas vidaus reikalų srities įstaigoms ir kitoms pagalbos tarnyboms, IRD administruoja ir prižiūri daugiau kaip 230 bazinių stočių ir kitos telekomunikacinės įrangos infrastruktūrą. 146 bazinėms stotims ir telekomunikacinei įrangai talpinti infrastruktūra nuomojama iš privačių subjektų, nes IRD neturi pakankamos nuosavos bokštų ir stiebų infrastruktūros, o dėl tinklo architektūros ir tinkamos infrastruktūros nebuvimo nėra galimybių pasinaudoti valstybės ar savivaldybių institucijų turima infrastruktūra. Per metus valstybei vien šios įrangos talpinimas privačioje infrastruktūroje kainuoja apie 1 mln. eurų.

Deja, šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas nesudaro pakankamai lanksčių sąlygų valstybės institucijoms, valdančioms elektroninių ryšių įrangą, ekonomiškai naudingomis sąlygomis išsinuomoti elektroninių ryšių infrastruktūrą iš ją valdančių viešųjų ryšių operatorių ar kitų asmenų. Iš esmės susiduriama su infrastruktūros savininkų piktnaudžiavimu, kai nustatomos didesnės nei rinkos infrastruktūros nuomos kainos, nes valstybės institucijai perkelti SMRRT komponentus pas konkuruojantį elektroninių ryšių ar kitos tam tinkamos infrastruktūros savininką ekonomiškai netikslinga arba dėl tinkamos ryšio aprėpties užtikrinimo net neįmanoma.

Atsižvelgdami į tai, pakartotinai siūlome 46 straipsnį papildyti nauja 4 dalimi:

„4. Kai valstybės, savivaldybės ar privati nuosavybė turi būti naudojama elektroninių ryšių tinklo, pagal Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymą priskiriamo nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbiems įrenginiams ir turtui (toliau –

elektroninių ryšių tinklas, svarbus nacionaliniam saugumui užtikrinti), infrastruktūrai įrengti ir (ar) naudoti, administraciniu aktu nustatomas servitutas atitinkamai nuosavybei. Sprendimą dėl servituto nustatymo priima elektroninių ryšių tinklo, svarbaus nacionaliniam saugumui užtikrinti, tvarkytojas. Kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu servitutu, atitinkamos nuosavybės savininkui dydis apskaičiuojamas Vyriausybės nustatyta tvarka. Sprendimas nustatyti servitutą gali būti skundžiamas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

5. ERĮ projekto 5 straipsnio 5 dalyje yra įvestas Policijos departamento prie VRM trumpinys – „Policijos departamentas“, todėl ERĮ projekto 95 straipsnio 10 dalyje nereikia rašyti žodžių „prie Vidaus reikalų ministerijos“.

6. Atsižvelgiant į tai, kad ERĮ projekto 3 straipsnio 62 dalyje nustatyta, kad „Ribotini veiksmai – tam tikroje apibrėžtoje teritorijoje pasikartojančių veiksmų, atliekamų naudojantis viešosiomis elektroninių ryšių paslaugomis, seka, kuri leidžia nustatyti, ar *viešosios elektroninių ryšių paslaugos* naudojamos nusikalstamai (nusikalstamoms) veikai (veikoms) daryti“, atitinkamai siūlome ERĮ projekto 95 straipsnio 9 ir 10 dalyse vartojamus žodžius „*viešųjų mobiliojo kalbinio ryšio paslaugos*“ keisti žodžiais / sąvoka „*viešosios elektroninių ryšių paslaugos*“.

7. ERĮ projekto straipsnyje „Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas“ dėstomame 2021 m. liepos 11 d. įsigaliosiančios redakcijos Elektroninių ryšių įstatymo 6 straipsnyje siūlytina apibrėžti Ryšių reguliavimo tarnybos Tarybos (toliau – Taryba) statusą, t. y. jei tai yra kolegialus Ryšių reguliavimo tarnybos organas, siūlome tą nurodyti. Be to, siūlome nustatyti Tarybos narių kadenciją, kadangi šio straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad tas pats asmuo Tarybos pirmininku ar nariu gali būti paskirtas ne daugiau kaip dviem kadencijoms iš eilės, tačiau jų kadencijos trukmė neapibrėžta. Taip pat siūlome paaiškinti (pagrįsti) dviejų Tarybos pirmininko pavaduotojų skyrimo tikslumą, t. y., kokių tikslų yra skiriami du Tarybos pirmininko pavaduotojai, jeigu šiame straipsnyje yra nustatyta, kad kai nėra Tarybos pirmininko ir Tarybos pirmininko *pavaduotojų*, jį pavaduoja vienas iš Tarybos narių pagal Tarybos pirmininko įsakymu nustatytą eiliškumą. Svarstyтина, ar tokiu atveju, jeigu pavadinimą galima perduoti bet kuriam Tarybos nariui, yra tikslinga turėti du Tarybos pirmininko pavaduotojus.

Nurodyto straipsnio 4 dalyje vartojama neaiškaus turinio formuluotė „veikla, nesuderinama su valstybės tarnyba“. Siūlome patikslinti šios formuluotės turinį.

Nurodyto straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad Tarybos pirmininkas ir jos nariai atleidžiami iš pareigų *tik šioje dalyje nustatytais pagrindais*. Tačiau šio straipsnio 9 dalyje vardijami pagrindai, kada Respublikos Prezidentas Ministro Pirmininko teikimu Tarybos pirmininką ir jos narius atleidžia iš pareigų, kurie skiriasi nuo 7 dalyje nurodytų pagrindų. Todėl nėra aišku, koks šių straipsnio dalių tarpusavio santykis. Siūlome tikslinti.

Nurodyto straipsnio 12 dalyje nurodyta, kad Taryba priima nutarimus. Tačiau 13 dalyje minimi Tarybos teisės aktai. Siūlome patikslinti, kokie dar gali būti kiti Tarybos teisės aktai.

8. Pritariame Bendrojo pagalbos centro 2020-08-25 rašte Nr. 41D-416 išdėstytoms pastaboms.

Vidaus reikalų viceministras

Česlovas Mulma

S. Mitalauskas, tel. (8 5) 271 7143, el. p. sigitas.mitalauskas@vrm.lt

I. Žvaigždinienė, tel. (8 5) 271 8981, el. p. indre.zvaigzdiniene@vrm.lt

